

A MOJŽÍŠ PRAVIL GOLDSTEINOVÍ

Ephraim Kishon

Slavností Pesah si připomínáme svůj odchod z Egypta, kde jsme se stali, jak známo, oběťmi reakčního pracovního zákonodárství faraónů. Poté, co naši předkové opustili zemi, v níž byli utlačováni, putovali ještě dlouho pouští, aby přivykli svobodě. Tento proces přivykání prý trval čtyřicet roků. Někdy však má člověk pocit, jako by stále ještě nebyl zcela ukončen.

Nad stanovým táborem se snesla noc. Mezi dětmi Izraele panoval neklid. Uplynulo již několik týdnů od chvíle, kdy Mojžíš vystoupil na horu a dosud o něm nedošly žádné zprávy. Židé postávali v hloučcích a diskutovali. Se zalíbením hovořili o četných strastech, které je provázely na dlouhé cestě z Egypta.

Suchý pouštní vítr smetal horké víry prachu s hory Sinaj. Dobytek se škubal v ohlávkách a ustrašené bučení se neslo okolní temnou bezútesnou pustinou. Tábor obléhala smečka šakalů. Jejich chechtot zněl téměř lidsky. Němě a hrozivě se do tmy tyčila hora Sinaj.

V jednom z větších stanů seděla nehybná zamklá skupina mužů v barevných burnusech. Jejich oči mžikaly v pološeru. Ženy seděly v koutě a mastnými hadry si stíraly pot z tváří. Velký a vousatý muž se ujal slova: „Jochanan dává!“ pravil. „Doktor Šalomoun snímá.“ Dr. Šalomoun sejmul a podsaditý Jochanan s kučeravými vlasy začal rozdávat. Partie pokeru trvala už od časného odpoledne. Před Jochananem se kupila zlatá zrnka. „Na našeho přítele si sedlo štěstí.“ bručel Pinky Goldstein, zamračený, věčně rozčuchaný chlapík. „Pěkně nás tu obírá.“ „Co z toho má,“ ozvala se z kouta Jochanova žena... Co si za to pořídím. Při tom výběru, který tady člověk má. Křepelky nebo manu. A pro změnu manu nebo křepelky. A pak zase křepelky. Jednoho dne mi z toho ještě narostou křídla a budu pryč. Je to tu k zoufání. Žádné okurky, rajčata, cibule nebo česnek. Ani za všechno zlato Izraelitů...“ „Odvedu vás z Egypta do země oplývající medem a mlékem.“ Již po sté napodoboval Pinky Goldstein klopotný a poněkud koktavý způsob Mojžíšovy řeči. „Zatracení sionisté,“ dodal.

„Když si vzpomenu na tu hovězí pečení, kterou mi švagr vždy posílal z Gošenu...“ Dr. Šalomoun povzdechl a bylo slyšet, jak se mu v ústech za velkými zažloutlými zuby sbíhají sliny. „Každý rok nám vykrmil tele. Každý rok. Až toho bláznivé ho egyptského kapitána najednou napadlo celou vesnici vypálit a obyvatele rozčtvrtit. Od té doby jsem takové telecí řízky nejedl. Jo, to bývaly časy..“ „Na chvíli zavládlo ticho. Bylo slyšet jen vytí hlídacích psů před táborem.“

„Aby bylo jednou provždy jasno,“ ujal se Pinky Goldstein znovu slova, „odchod z Egypta pokládám prostě za pitomost. Znovu a znovu si kladu otázku: Co tu v poušti mám co pohledávat já, Pinky Goldstein, Egyptan izraelského vyznání? Vedlo se mi v Egyptě snad špatně? Proč jsem tam nezůstal?“

„Protože jsi hlupák, Pinky. Proto.“ Do rozhovoru se vmísila Glorie, Pinkyho žena, zatímco si barvila obočí červeným práškovým vápencem. „Jsi lehkověrný hlupák. Kolikrát jsem ti říkala: Pinky, jsi intelektuál. Dozorci ti důvěřují, protože vidí, že nejsi jako ta ostatní pakáž. Mohl sis krásně zachovat své postavení. Ale to ne, on si musí jít do Kanaánu!“

„Miláčku,“ protestoval Pinky Goldstein, „děláš, jako bych chtěl odejít stůj co stůj. Copak jsem Mojžíše neprosil znovu a znovu, aby nás laskavě nechal na pokoji, protože bychom Egyptanům rádi sloužili? Nebylo to nic platné. A že se situace nedala natrvalo udržet víc stejně dobře jako já. Koneckonců faraón přikázal zabít naše prvorozence.“

„Nebud' směšný. Každý rozumný člověk ví, že by k provedení tohoto rozkazu nikdy nebylo došlo.“

„Ale přece jen proveden byl, miláčku. Vždyť Nil už byl plný mrtvých hebrejských dětí...“

„Ne v našem kraji. A vůbec všechno to začalo teprve když se Mojžíš vlastní vinou faraónovi znelíbil. Předtím nám nikdo nezkřivil ani vlas.“

Hráči odložili karty a naslouchali.

„Je pravda, že se v Egyptě muselo tvrdě pracovat,“ připojil se Jochanan. Práce však byla náležitě oceněna. Člověk žil v potu tváře. Ne jako zde, kde potrava padá z nebe. Ostatně, jakápak je to potrava, ta mana. To v Gošenu nebývalo. A když jsem nedodal předepsaný počet cihel, nikdy mě nebili déle, než bylo třeba.“

„No, no. Jednou vás přece málem utloukli.“

„To přeháníte. Tak zlé to zase nebylo. Nehledě k tomu, že dozorce konal jen svou povinnost, protože jsem vyslovil faraónovo jméno. Má se faraónovo jméno vyslovovat? Nemá. Tomu říkám kázeň.“

„Faraón byl přísný, ale spravedlivý,“ přizvukoval Pinky Goldstein. „Kdo pracoval poctivě a držel hubu, tomu se nic nestalo.“

„Mezi námi,“ pravil Jochanan, „měli jsme dát na faraóna, když nás nechtěl nechat odejít. Dobře věděl, co si má myslet o té sionistické propagandě. Teď tu trčíme a mřeme jako mouchy.“

Poryv větru rozevřel závěs a vmetl do stanu horký pouštní písek. Dr. Šalomoun mrštil rohem na pití do kouta a zhnuseně si odplivl.

„Čert vem tu vlašnou žbrundu. V Gošenu člověk nepotřeboval žádné zázraky, aby dostal vodu. Dobrou pitnou vodu. A vůbec. Kéž bych tak zase byl ve své vkusně zařízené dvoupokojové jeskyni...“

Gloria si česala vlasy:

„Nehledě ani k tomu, že od předchozího zázraku už zase uplynuly celé týdny,“ řekla posměšně.

„Neštěstí je v tom,“ rozhovořil se dr. Šalomoun, „že Mojžíš raději dá na Jetra, svého gójského tchána, než na židovské odborníky. A k čemu to vede? Ke kastovnímu systému se samými plukovníky a kapitány a podobnou čeládkou. Úroky se vybírat nesmějí. Jak chce za těchto okolností vyrovnat rozpočet? Nebo si vezměte ten idiotský nový zákon o otrocích. Kdo ještě bude chtít investovat, když se otroci musí každých sedm let propustit?“

„Áron prý plánuje nový systém zdanění zlata,“ hlesl Pinky. „To nás dočista odrovná.“

„Rád bych věděl, jak Mojžíš na hoře pořídil,“ zabručel dr. Šalomoun.

Jochanan se poškrábal na bradě, jeho hlas zněl spiklenecky. „Poslechněte si káhirský rozhlas,“ řekl. „Kolují pověsti, že se nám má umožnit návrat. Nevím však nic konkrétního. Faraón prý trvá na usmrcování našich prvorozců, ale jinak nám slibuje lidské zacházení, spořádanou práci a zajištěné zásobování... Mojžíš by přirozeně musel být vydán...“ Muži dali hlavy dohromady.

Právě v tom okamžiku Mojžíš dostal od Pána kamenné desky s desaterem přikázání.

Další ukázka: [Poker s mravním naučením](#)

Počet shlédnutí: 320

From:

<https://www.hks.re/wiki/> - **Hospodářská a kulturní studia (HKS)**

Permanent link:

https://www.hks.re/wiki/mojzis_pravil_goldsteinovi

Last update: **19/05/2026 00:58**

